

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 5461.292
Konu : Denetimlerde tespit edilen hususlar.

..... KAMU HASTANELERİ BİRLİĞİ
GENEL SEKRETERLİĞİNE

Kurumumuza bağlı farklı illerdeki bazı Kamu Hastaneleri Birlikleri ve bağlı sağlık tesislerince yapılan ihalelerde/alımlarda, Sayıştay Başkanlığı Denetçileri tarafından tespit edilen hususlarla ilgili olarak aşağıdaki açıklamaların yapılmasına ve bazı hususların tekrar hatırlatılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

1. Yaklaşık maliyet tutarının üzerindeki tekliflerin kabul edilip edilemeyeceği hususu bilindiği üzere Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Yaklaşık Maliyetin Üzerindeki Teklifler" başlıklı 16.3'ncü maddesinde;

"Yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin kabul edilip edilmeyeceği hususunda tereddütler olduğu anlaşılmaktadır. İhale komisyonu;

- a) *Yaklaşık maliyet hesaplanırken değerlendirilmeyen herhangi bir husus olup olmadığını,*
- b) *Yaklaşık maliyet güncellenerek tespit edilmişse, güncellemenin doğru yapıp yapılmadığını,*
- c) *Verilen teklif fiyatlarının piyasa rayiç fiyatlarını yansıtıp yansıtmadığını,*

Sorgulayarak verilen teklifleri yaklaşık maliyete göre mukayese eder ve bütçe ödeneklerini de göz önünde bulundurarak, teklif fiyatlarını uygun bulması halinde ekonomik açıdan en avantajlı teklifi ve varsa ikinci teklifi belirlemek veya verilen teklif fiyatlarını uygun bulmaması halinde ihalenin iptaline karar vermek hususunda takdir yetkisine sahiptir.

Yaklaşık maliyetin üzerinde olmakla birlikte teklifin kabul edilebilir nitelikte görülmesi halinde idarenin ek ödeneğinin bulunması veya ilgili mali mevzuatı gereği ödenek aktarımının mümkün olması durumlarında teklifler kamu yararı ve hizmet gerekleri de dikkate alınarak kabul edilebilir. Bu durumda sorumluluk idareye aittir." şeklinde açıkça düzenlenmiştir.

Anılan düzenlemelerden, yaklaşık maliyet tutarının üzerinde verilen tekliflerin değerlendirilmesinde belli ölçütlerin olduğu, bu ölçütlerin sağlanması ve idarece sorumluluğun üstlenilmesi şartı ile ihalenin neticelendirilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Ayrıca yaklaşık maliyetin üzerinde olmakla birlikte teklifin kabul edilebilir nitelikte olması ve ödenek şartının sağlanması ile tekliflerin kamu yararı çerçevesinde kabul edilebileceği düzenlenmiştir.

Tebliğdeki düzenlemelerden aynı zamanda, yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin yaklaşık maliyetin altındaki teklifler gibi bir değerlendirmeye tabi tutulmaması, bu kapsamdaki ihale komisyon kararlarının gerekçeli bir şekilde düzenlenmesi ve ihalenin neticelendirilmesindeki kamu yararı gereğinin açıkça ortaya konulması gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Denetim faaliyetleri kapsamında yürütülen incelemelerde; yaklaşık maliyetin üzerindeki teklifler değerlendirilirken ihale komisyonlarınca Tebliğdeki şartların göz önünde

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07-5461.292
Konu : Denetimlerde tespit edilen hususlar.

bulundurulmadığı, bu kapsamdaki komisyon kararlarının gerekçelendirilmediği ve kamu yararı gerekliliğinin net olarak ortaya konulmadığı tespit edilmiştir.

Yaklaşık maliyetin üzerindeki tekliflerin değerlendirilmesinde anılan Tebliğ hükümlerine göre hareket edilerek incelemelerde tespit edilen hususların tekrarlanmaması gerekmektedir.

2. Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde yaklaşık maliyet tespitinde aşağıda belirtilen hataların yapıldığı tespit edilmiştir.

a) Bakanlığımız düzenlemelerine göre yüklenici kârının % 5 oranını aşmamak üzere sözleşme ve genel giderler hariç toplam maliyet kalemleri üzerinden hesaplanması gerekirken, sözleşme ve genel giderler üzerinden yüklenici kârının hesaplandığı dolayısıyla kâr oranının Bakanlığımızca belirlenen % 5'in üzerinde sonuçlandığı,

b) İhale dokümanlarında hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilere brüt asgari ücret üzerinden bir ödeme yapılacağı belirtilmesine rağmen, brüt asgari ücretin üzerinde bir ödeme yapılmış gibi artırımlı tutar (%10 fazla ücret verilecek gibi) üzerinden yaklaşık maliyetin hesaplandığı,

c) İhale dokümanında yol bedelinin 22 gün verileceği belirtilmesine rağmen yaklaşık maliyetin 26 gün üzerinden hesaplandığı görülmüştür.

Bilindiği üzere personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında yaklaşık maliyetin nasıl hesaplanacağı hususu Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Bununla birlikte Bakanlığımızca yayımlanan 2010/43 sıra nolu Genelge ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında yüklenici kâr oranı % 5 ile sınırlandırılmıştır.

Diğer taraftan Bakanlığımızca yayımlanan genelge hükümleri çerçevesinde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımları kapsamında çalıştırılacak personele, hizmet alımının konusuna, çalıştırılacak kişilerin niteliklerine göre brüt asgari ücretin üzerinde bir ücret öngörülmesi, Birliklerimiz ve bağlı sağlık tesislerimizin takdirine bırakılmıştır. Buna mukabil yukarıda da belirtildiği üzere ihale dokümanında asgari ücretin üzerinde bir ücret ödenmesi eğer öngörülüyor ise yaklaşık maliyetin brüt asgari ücret üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Birliklerimizin ve bağlı sağlık tesislerinin ilgili mevzuat dâhilinde hareket ederek yaklaşık maliyeti tespit etmesi, ayrıca yaklaşık maliyetin ihale dokümanlarına uygun olarak ve çelişkiye mahal vermeyecek şekilde tespit edilmesi gerekmektedir.

3. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 6 ncı maddesinde ihale komisyonlarının oluşturulmasına ve çalışmasına ilişkin hükümler yer almaktadır. Gerek anılan maddede gerekse uygulama yönetmeliklerinde; ihale komisyonun eksiksiz olarak toplanacağı, kararların çoğunlukla alınacağı, komisyon üyelerinin kararlarda çekimser kalamayacağı, **karşı oy kullanan komisyon üyelerinin gerekçelerini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorunda oldukları**, ihale komisyonunca alınan kararların ve düzenlenen tutanakların **komisyon üyelerinin tamamı tarafından imzalanacağı** belirtilmektedir.

Bu hükümlere rağmen bazı birliklerimiz ve bağlı sağlık tesislerince gerçekleştirilen muhtelif ihalelerdeki komisyon üyelerinin ihale yetkilisince görevlendirilen sayıda üye ile

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 5461.292

Konu : Denetimlerde tespit edilen hususlar.

toplandıkları ancak alınan komisyon kararlarının tüm üyeler tarafından imzalanmadığı hususu denetimlerde tespit edilmiştir.

İhale komisyonlarının anılan hükümler çerçevesinde hareket ederek eksiz toplanması, alınacak karar ve tutanakların karşı oy kullanan komisyon üyeleri de dahil olmak üzere tamamı tarafından imzalanması ve ihale yetkililerince ihale kararları onaylanmadan önce imzaların tam olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

4. Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78.28 inci maddesinde; *"İstekliler tekliflerini hazırlarken 4857 sayılı İş Kanununun ilgili maddelerinde düzenlenen sorumluluk çerçevesinde engelli işçi çalıştıracaklarını beyan etseler dahi, tekliflerin eşit koşullarda değerlendirilmesini sağlamak amacıyla tekliflerin değerlendirilmesinde bu durum dikkate alınmayacak, bütün istekliler tekliflerini olağan işçilik bedelleri üzerinden vereceklerdir. Ancak işin yürütümü sırasında yüklenicinin engelli işçi çalıştırması durumunda, yükleniciye fazla ödeme yapılmasını engellemek amacıyla 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununa Göre İhale Edilen Hizmet Alımlarında Uygulanacak Fiyat Farkına İlişkin Esaslar gereğince, engelli işçi çalıştırma nedeniyle Hazine tarafından karşılanan prim tutarı, idarece yüklenicinin hakedişinden kesilecektir."* şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Yapılan incelemelerde fiyat farkı ödenmesi öngörülen personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde yüklenicilerin, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 30 uncu maddesinde düzenlenen engelli sigortalılara yönelik teşvikten yararlandıkları halde, Hazinece karşılanan bu tutarların yüklenicilerin hak edişinden düşülmediği görülmüştür.

Konu hakkında tebliğ, fiyat farkına ilişkin esaslar, sözleşme ve ihale dokümanı hükümleri çerçevesinde hareket edilmesi gerekmektedir.

5. 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5 inci maddesinde; ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün temel ihale usulü olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan anılan Kanunda, özel durumlarda ihtiyaçların temel ihale usulleri ile karşılanmasının mümkün olmadığı haller dikkate alınarak, ihtiyaçların teminindeki gecikmelerin önlenmesi amacıyla idarelerin duruma uygun hareket edebilme konusunda yetkilendirilmesi anlayışı benimsenmiş, 21 ve 22 nci maddelerde sayılan hallerin gerçekleştiği durumlarda pazarlık usulü veya doğrudan temin uygulanarak alım yapılabilme imkânı sağlanmıştır.

Belirtilen temel yaklaşıma uygun olarak öncelikle ihtiyaçların karşılanmasında açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulünün uygulanması, Kanunun 21 ve 22 nci maddesinde belirtilen hallerin gerçekleştiği durumlarda ise, pazarlık usulüyle veya doğrudan temin yöntemiyle ihtiyaçların karşılanması gerekmektedir.

Yapılan denetimlerde ise temizlik, güvenlik ve yemek hizmeti gibi hizmet alım ihalelerinin açık ihale usulü veya Kanundaki sınırlar dâhilinde pazarlık usulü ile yapılması gerekirken doğrudan temin yöntemlerinden biri olan 22/c maddesi ile yapıldığı tespit edilmiştir.

Doğrudan temin alımlarında, 4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesi ile Kamu İhale Genel Tebliği hükümleri ve özellikle tebliğin 22 nci maddesinde yer alan "Doğrudan Temine İlişkin Açıklamalar"ın dikkate alınması gerekmektedir.

6. Denetimlerde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalelerinde, yükleniciler tarafından ihale dokümanında belirlenmiş olan kısa vadeli prim kolları oranı üzerinden değil

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU
Mali Hizmetler Kurum Başkan Yardımcılığı

Sayı : 36385208/10.07- 5461.292
Konu : Denetimlerde tespit edilen hususlar.

de daha düşük oranlar üzerinden primlerin yatırıldığı tespit edilmiştir. Yapılacak ödemelerde bu hususa dikkat edilmesi gerekmektedir.

7. 4734 sayılı Kanununun 5 inci maddesi gereğince ihalelerde ve alımlarda; saydamlığın, rekabetin, eşit muamelenin, güvenilirliğin ve gizliliğin sağlanması gerekmektedir. Bu temel ilkelerden hareketle hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilerin satın alma iş ve işlemlerin yürütülmesiyle alakalı birimlerde ve işlerde görevlendirilmemeleri hususuna özen gösterilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan Birliklerimizde ve bağlı sağlık tesislerimizde hizmet alımları kapsamında çalıştırılan işçilerin, ilgili hizmet alımı kapsamında tanımlı hizmetlerde çalıştırılması gerekirken bu işçilerin hizmet alımı konusu dışında işlerde çalıştırılmasından dolayı bazı sağlık tesislerimize Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı denetçilerince idari para cezalarının uygulandığı tespit ve rapor edilmiştir. Hizmet alımı kapsamında çalıştırılan işçilerin hizmet alımının konusu dışında işlerde çalıştırılmamasına dikkat edilmesi gerekmektedir.

8. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hakedişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması" başlıklı 90 ıncı maddesinde; "*Kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar ve 5411 sayılı Bankacılık Kanunu kapsamındaki kuruluşlar, kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar, ihale yolu ile yaptıkları her türlü işleri üstlenenleri ve bunların adreslerini onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür.*" şeklinde yer alan hüküm ve konuya ilişkin olarak Sosyal Güvenlik Kurumunca yayımlanan ikincil mevzuat (yönetmelik, genelge) hükümlerine uygun olarak hareket edilmesi gerektiği unutulmamalıdır.

Bilgilerinizi ve bundan sonraki uygulamalarda ilgili mevzuat dahilinde hareket edilmesi hususunda ilgililerin uyarılmasını önemle rica ederim.

Dr. Ercan ÖZGÜL
Kurum Başkan V.

DAĞITIM

Gereği:
88 Kamu Hastaneleri Birliği
Genel Sekreterliğine

Bilgi:
B-1 Dağıtım Planı